Merci.

Une voix | Très bien!

M. Fernand Etgen, Président de séance | Merci villmools, Här Goergen. An da wier et um honorabelen Här David Wagner.

M. David Wagner (déi Lénk) | Jo, merci, Här President. Mir sinn der Meenung, datt jiddereen e Recht huet op eng Aarbechtsplaz, wou och Sécherheet herrscht, souwuel am Private wéi an der Fonction publique, an dat gëllt natierlech och fir d'Arméi. An aus deene Grënn wäerte mer dee Projet de loi och matdroen.

M. Fernand Etgen, Président de séance | Merci villmools, Här Wagner.

D'Regierung huet d'Wuert, d'Madamm Ministerin fir ëffentlech Aarbechten Yuriko Backes.

Prise de position du Gouvernement

Mme Yuriko Backes, Ministre de la Mobilité et des Travaux publics | Här President, Här Vizepresident, Dir Dammen an Dir Hären Deputéiert, jo, eng modern Arméi brauch ganz modern Infrastrukturen. Dat ass elo scho puermol hei gesot ginn, an ech kann do natierlech nëmme soen: Dir hutt ganz Recht.

Am Koalitiounsaccord steet och explizitt geschriwwen, dass déi zwee Sitten, déi haut um Ordre jour vun der Chambersplenière stinn, Waldhaff wéi och de Schéissstand am Bleesdall, solle rehabilitéiert a moderniséiert ginn.

(M. Claude Wiseler reprend la présidence.)

A mat dësem Projet de loi mécht d'Chamber dat och, an ech soe wierklech e ganz grousse Merci fir déi ganz breet Zoustëmmung.

Ech war och ganz frou, dass ech Iech konnt proposéieren, déi zwou Plazen zesumme besichen ze goen. Ech mengen, dat si ganz wichteg Investissementer an eis Infrastrukturen, an d'Zukunft vun eiser Arméi. Dofir fannen ech et och wichteg, dass ee sur place geet, fir sech selwer e Bild dovunner ze maachen. Da versteet een dat och besser, wann een et wierklech gesäit, wéi wann een dat just esou an engem Pabeiersrapport liest.

An ech mengen, déi schwéier Investissementer, déi mer hei maachen, dat sollen och Investissementer sinn, déi absolutt sënnvoll sinn. Ech mengen, et ass och en Deel vun eisem Effort de défense a Richtung 2 %. Ech mengen, och dat muss een hei ënnersträichen.

Verschiddener vun Iech hunn och op de schrecklechen Incident virun e puer Joer higewisen an dass mer hei wierklech d'Risike fir d'Gesondheet an d'Liewe vun eisen Zaldotinnen an Zaldote beschtméiglech solle reduzéieren. Dofir ass dëse Projet och an deem Sënn wierklech ganz wichteg.

De Service an der Arméi, dat ass eng absolutt nobel Tâche. Ech mengen, dat war et am Fong nach ëmmer. An den Zäite vun haut ass et desto méi wichteg. Mir musse rekrutéieren, mir brauche vill Leit, och en vue vum Bataillon binational. A fir kënne Leit ze rekrutéieren, ass den Investissement a modern Infrastrukture vun eiser Arméi och e wichtege Volet.

An de leschte Punkt, dee vu verschiddene vun Iech och rëm mentionéiert ginn ass: De Site ass eebe méi kompakt gemaach ginn, fir en Deel vum haitege Site dann och der Natur zeréckzeginn. Och dat, mengen ech, soll een ënnersträichen.

Ech soen Iech alleguerte Merci fir déi ganz breet Zoustëmmung hei. Merci.

M. Claude Wiseler, Président | Merci, Madamm Minister. An domat wär dann d'Diskussioun zu dësem Projet ofgeschloss.

Da komme mer zur Ofstëmmung iwwert de Projet de loi 8200. Den Text steet am Document parlementaire 8200[4].

Vote sur l'ensemble du projet de loi 8200 et dispense du second vote constitutionnel

Da fänkt d'Ofstëmmen un. De Quorum ass erreecht. Vote par procuration. An de Vott ass ofgeschloss.

D'Resultat vum Vott ass: 60 Jo-Stëmme bei deemno kenger Nee-Stëmm a kenger Abstentioun. Dëse Projet ass also mat 60 Jo-Stëmmen ugeholl.

Ont voté oui : Mmes Diane Adehm, Nancy Arendt épouse Kemp, MM. Maurice Bauer, Jeff Boonen, Alex Donnersbach, Emile Eicher, Félix Eischen, Paul Galles, Christophe Hansen, Max Hengel, Mme Françoise Kemp, M. Marc Lies, Mmes Octavie Modert, Nathalie Morgenthaler, MM. Laurent Mosar, Marc Spautz, Charel Weiler, Mme Stéphanie Weydert, MM. Claude Wiseler, Michel Wolter et Laurent Zeimet ;

Mme Barbara Agostino (par M. Gusty Graas), MM. Guy Arendt, André Bauler, Gilles Baum, Mmes Simone Beissel, Corinne Cahen, MM. Luc Emering, Fernand Etgen, Patrick Goldschmidt (par M. André Bauler), Gusty Graas, Mmes Carole Hartmann, Mandy Minella (par M. Luc Emering), Lydie Polfer (par Mme Corinne Cahen) et M. Gérard Schockmel ;

M. Dan Biancalana, Mmes Taina Bofferding, Liz Braz, Francine Closener (par M. Georges Engel), M. Yves Cruchten, Mme Claire Delcourt, MM. Mars Di Bartolomeo, Georges Engel, Franz Fayot, Claude Haagen et Mme Paulette Lenert (par Mme Taina Bofferding) ;

MM. Jeff Engelen, Fernand Kartheiser (par M. Fred Keup), Fred Keup, Mme Alexandra Schoos et M. Tom Weidig ;

MM. François Bausch, Meris Sehovic, Mmes Sam Tanson (par Mme Joëlle Welfring) et Joëlle Welfring ;

MM. Sven Clement, Marc Goergen et Ben Polidori ;

MM. Marc Baum et David Wagner.

Freet d'Chamber d'Dispens vum zweete Vote constitutionnel?

(Assentiment)

Dann ass dat esou decidéiert.

8. 8263 – Projet de loi relative aux mesures de confortement du barrage du lac de la Haute-Sûre

An da komme mer zu dem nächste Punkt vun eisem Ordre du jour. Dat ass de Projet de loi 8263 iwwert d'Verstäerkungsmoossname vun der Staumauer. D'Riedezäit ass och hei nom Basismodell festgeluecht, also: de Rapporter 10 Minutten, all Fraktioun a Sensibilitéit 5 Minutten, d'Regierung 10 Minutten. Et hu sech schonn ageschriwwen: den Här Emile Eicher, den Här Yves Cruchten, den Här Jeff Engelen, den Här Meris Sehovic, den Här Ben Polidori an den Här David Wagner. An d'Wuert huet elo de Rapporter vum Projet, den honorabelen Här Gusty Graas. Här Graas.

Rapport de la Commission de la Mobilité et des Travaux publics

M. Gusty Graas (DP), rapporteur | Merci, Här President. D'Drénkwaasserversuergung huet hei zu Lëtzebuerg schonn eng ganz laang Traditioun. Schonn ënnert der Keeserin Maria Theresia sinn deemools Brunne gegruewe ginn. Dat war zwëschent 1740 a 1779. Déi haten eng Déift vun 48 m bis 68 m. Den 8. Juni 1908 gouf den éischten Drénkwaassersyndikat hei zu Lëtzebuerg gegrënnt. Dat war den SES, also de Syndicat des eaux du sud. An den Arrêté grand-ducal vum 8. Juli 1963 huet dunn dem SEBES och definitiv eng gesetzlech Basis ginn. De 27. Mee 2006, ganz genee ëm sechs Minutte virun eelef moies, huet de SEBES säi 500-milliounste m³ Waasser geliwwert.

Eist Land wiisst, ech mengen, dat fält eis nach ëmmer all Dag op. Dat brëngt natierlech mat sech, datt d'Demande no Drénkwaasser nach wie vor an d'Luucht geet. Och hei e puer Zuelen: Wa mer d'Moyenne huelen, déi zwëschent 1970 an 1979 vum SEBES geliwwert goufen, do waren dat 35.192 m³ den Dag. 2010 bis 2014 waren dat scho 54.849 m³ den Dag. An duerfir war et och richteg, datt mer hei den 8. Juni 2016 e Gesetz gestëmmt hunn, fir d'Capacitéit vum SEBES eropzesetzen op 110.000 m³.

D'Staumauer, ëm déi et haut ënner anerem och geet, ass opgeriicht ginn an de Joren 1956 bis 1957. Déi huet eng Héicht vu 47 m an déi gouf 2018 och vum Haut-Commissariat à la protection nationale als kritesch Infrastruktur agestuuft. Ech mengen, dat ass net méi wéi verständlech.

Deen Horrorzenario, dee mer eis léiwer net wëlle virstellen, wann dann d'Staumauer eng Kéier géing briechen … An Etüde weisen, datt dat souguer en Impakt bis op Tréier hätt – ouni vun de Schied ze schwätzen, déi kéinten hei zu Lëtzebuerg entstoen. Mee dowéinst gëtt jo alles gemaach, fir datt déi Staumauer ëmmer soll optimal kënnen ënnerhale ginn.

An duerfir hu mer haut e wichtege Projet. Et geet ëm e Finanzéierungsgesetz, wëll ech och direkt soen, op Basis vum Artikel 80 vum ofgeännerte Gesetz vum 8. Juni 1999 iwwert de Budget.

Da muss een och soen, datt d'Konzept vun deem Gesetz hei zum Deel sech och op en Héichwaasserjoer begrenzt, dat awer nëmmen all 10.000 Joer soll virkommen. Ech mengen also, et ass kee méi derbäi, wa sech eng Kéier sollt an 10.000 Joer sou eppes nach ereegnen.

Här President, Dir Dammen an Dir Hären, an deem Gesetz hei geet et u sech ëm fënnef Verstäerkungsmoossnamen. Ech wëll dann elo kuerz op déi eenzel Lousen agoen. Ech wëll allerdéngs direkt hei soen: Hei schwätzt e Laien zu engem héich komplizéierten techneschen Dossier, duerfir entschëllegen ech mech schonn am Viraus, wann do vläicht eenzel Wierder net ëmmer esou 100%eg richteg gewielt sinn. Mee bon, ech versichen, mäi Bescht ze maachen.

Da fänke mer mam Lous 1 un. Do geet et, wéi gesot, ëm d'Ofleede vum Waasser bei Héichwaasser. Bis elo hate mer zwee Duerchgäng am Fong vun der Staumauer an dat staarkt Héichwaasser vun 1993 an och dat vun 1995 hunn am Fong derzou bäigedroen, datt ee sech awer Gedanke gemaach huet, wéi mer déi Problematik nach besser an de Gréff kënne kréien. Et goufe sech do, wéi gesot, och iwwert d'Konformitéit vum Barrage Gedanke gemaach. An dofir gëtt elo op der lénker Säit vum Bau eng Galerie vun 160 m virgesinn, wou d'Waasser fräi oflafe kann.

Da ginn zwee Deversoire gebaut, déi deelweis och ënnert dem Waasser sinn an och deelweis iwwert dem Waasser. An da kënnt awer virun déi zwee Deversoiren e Barrage, e schwammende Barrage – fir dat emol esou ze nennen –, deen als Missioun huet, am Fong geholl dann Elementer zeréckzehalen, fir datt déi net an déi Deversoire kommen, ënner anerem natierlech Bamstämm. An duerfir ass dat och ganz kloer esou ze verstoen.

D'Waasser leeft dann duerch eng Sortie, déi gëtt „saut de ski" genannt, fir och den Drock vum Waasser ze minimiséieren, datt och manner Schied dee Moment un den Ufere vun der Sauer sollen entstoen. An d'Mëtt vun deem Ouvrage kënnt e Schacht, an hei ginn awer ëmmer speziell Buermaschinne gebraucht, fir de Barrage maximal ze schützen.

Da si mer scho beim Lous 2, do geet et och ëm de Bau vun enger Galerie, fir en aval vum Barrage d'Uertschaft Esch-Sauer am Fong geholl och virun Héichwaasser besser ze schützen, well do koum et iwwregens och schonn zu gréissere Schied un deenen Haiser, déi laanscht d'Ufer vun der Sauer do sinn. Do gëtt e Bypass vun 142 m gebaut mat enger hydraulescher Capacitéit vun 130 m³ an der Sekonn.

D'Waasser gëtt an engem Ouvrage ongefëier 200 m iwwert der Kaunerefer Bréck opgefaangen. Dat ass eng sougenannt Ëmleedungsgalerie an déi gëtt parallell zum Stroossentunnel op der N27 amenagéiert a läit e puer Meeter ënnert der Strooss. An d'Sauerbett gëtt dann awer och an dësem Beräich ugepasst, fir am Fong geholl e besseren Oflaf vum Waasser an de Floss ze garantéieren. 35 m ënnert der Postillonsbréck – an all déi Leit, déi sech zu Esch-Sauer auskennen, wëssen, wou dat ass – gëtt dann e sougenannten „ouvrage de restitution" gebaut.

An da si mer scho beim Lous 3. Do geet et ëm Héichwaassermesüren zu Esch-Sauer selwer och nach eng Kéier, an zwar an der Rue du Moulin an an der „Eschdörfer Strooss" ..., seet ee jo, Här Etgen, ne?

M. Fernand Etgen (DP) | „Döerf"!

M. Gusty Graas (DP), rapporteur | „Döerf." „Eschdöerfer Strooss". Fir mech war et fréier Eschduerf. Mee bon, haut ass dat eeben „Eschdöerf".

M. Sven Clement (Piraten) | Här Graas, dat ass wäit vu Beetebuerg fort.

M. Gusty Graas (DP), rapporteur | Jo, mee ech hunn awer ganz vill Wuerzelen zu „Eschdöerf".

... ginn d'Maueren dann, wéi gesot, ëm 30 cm méi héich gemaach. An der Rue du Moulin ass dat op enger Längt vun 180 m.

(Interruption par M. André Bauler)

An da ginn och nach déi Ouverturen an der Mauer zur Sauer hi mat verstellbaren Elementer ekipéiert. Lauschtert gutt no, Här Clement. An der Rue d'„Eschdöerf" gëtt dann op enger Längt vun 53 m d'Mauer erhéicht an och nach ëm 8 m verlängert.

Da gëtt och nach eng mobill Pompel installéiert, fir am Fall vun Héichwaasser ze evitéieren, datt d'Kanalisatioun soll iwwerlaascht ginn. A verschidden direkt Raccorde vun den Haiser laanscht d'Sauer ginn zougemaach oder mat enger Klapp installéiert.

Da sinn ech scho beim Lous 4, an da gi mer op Béiwen. An zwar gëtt do parallell zu der Strooss „Am Eck" eng Digue bis d'Béiwener Baach ugeluecht. Si läit 322,50 m iwwert dem Mieresspigel. Da gëtt och en Drainage laanscht déi Digue an eng Pompel installéiert, fir dass d'Waasser sech net hannert der Digue sammele kann. A wéinst där Digue muss dann och d'Dirbaach nach ëmgeleet ginn, well den Niveau vum Bassin d'orage bei engem honnertjäregen Héichwaasser kann depasséiert ginn. Duerfir ginn dann och nach eng Klapp an eng mobill Pompel installéiert.

Och sämtlech Kanalisatioune fir d'Reewaasser gi mat Klappen ekipéiert. An da ginn och nach zwee nei Deversoire gebaut, datt kee Reewaasser an d'Kanalisatioun ka komme respektiv datt et, wann et zu engem Iwwerlaf kënnt, sech ka mam Mëschwaasser bei deem héijen Debit dee Moment och, jo, vereenegen – loosse mer esou soen.

An dann d'Lous 5. Ech kommen also lues a lues schonn zum Schluss. An do si mer dann erëm beim Haaptbarrage, dee soll verstäerkt ginn. Hei ginn um Fong vum Stauséi ..., do si jo zwee Passagen – dat gesäit ee jo och, wann een do virun der Mauer steet. Déi gi mat engem Schiber ekipéiert.

Dat ass, fir datt et net zu engem onkontrolléierte Vidage vun der Retenue komme kann. Parallell ginn déi besteeënd Wannen och nach erneiert. Duerch zousätzlech Aarbechte kann déi héchst Cote – an dat ass awer ganz wichteg – vun 322 m ...

(Interruptions)

... ëm ee Meeter an d'Luucht gesat ginn.

Da gi Jointen ersat, d'Fënsteren am Sall vun de Servomotore ginn duerch Bullan oder Voilen aus Bëton ersat an déi säitlech Dier gëtt dann och an dësem Sall duerch eng waasserdicht Dier ersat. An déi iewescht Mauer laanscht d'Kummer vun de Servomotore gëtt dann natierlech och verstäerkt.

An dann, wat awer wierklech ganz wichteg ass, dat ass d'Iwwerwaachung, hunn ech scho virdru gesot. An zwar gëtt de Monitoring do adaptéiert, et gëtt en automatesche Suivi assuréiert duerch eng 50 Capteuren, wou ënner anerem Rëss, Deformatiounen, Ënnerdrock, Debit vun der Sauer an d'Temperatur kënne reegelméisseg kontrolléiert ginn.

Da gëtt natierlech och e periodesche Suivi vu Ponts et chaussées garantéiert, eng informatesch Surveillance, eng monatlech Inspektioun, all Joer eng komplett Oflauschteranalys fir ze kucken, ob sech net, wéi gesot, vläicht Rëss an der Mauer entwéckelen.

(Interruption)

An dann all Joer, wéi gesot, kënnt och eng Kontroll vu Barragespezialisten an all zéng Joer kënnt nach eng speziell Inspektioun derbäi an, wéi gesot, wärend den Aarbechten zu Esch-Sauer nach eng Rei aner Monitoringsmesüren, zum Beispill och d'Installatioun vun engem Sismomeeter.

A fir den Impakt op d'Ëmwelt och niddereg ze halen, ginn eng Rei spezifesch Moossnamen och nach gemaacht. Doniewent, an dat ass awer ganz wichteg, ass awer och den Akzent op d'Sensibilisatioun geluecht ginn, dat heescht virun allem d'Awunner vun deene Gemengen, déi ronderëm de Stauséi wunnen, sollen dann och elo beschtméiglech informéiert ginn iwwert déi Aarbechten. An zwar gëtt och e Visitingzenter elo kreéiert, wou am Fong geholl d'Leit sech och nach zousätzlech kënnen iwwert déi ganz Problematik do informéieren.

Déi Aarbechte sollen iwwregens nach dëst Joer ufänken, dofir ass et wichteg, datt mer dee Projet hei och haut stëmmen, a se solle bis 2031 daueren, also dat zitt sech da schonn iwwer eng länger Zäit. An zwar gi se a sechs Phasen ausgefouert. Lass geet et mam Lous 4, da kënnt de Lous 3, 5, 2, 1 an dann nach eng Kéier en Deel vum Lous 5.

Voilà, Här President, Dir Dammen an Dir Hären, awer och nach e puer Wuert – ech mengen, da verstitt Der vläicht nach besser, woubäi ech awer elo kengem hei wëll ënnerstellen, e géing net alles verstoen, wat ech hei ...

(Interruption)

M. Sven Clement (Piraten) | Ech weess net, wat een hei net verstoe kann, Här Graas.

M. Gusty Graas (DP), rapporteur | Et ass net esou evident.

(Interruption par la présidence)

Wéi gesot awer nach e puer Wuert zu den Aarbechte vun der Kommissioun. Ech hu schonn iwwerzunn hei.

M. Claude Wiseler, Président | Majo.

M. Gusty Graas (DP), rapporteur | Ech sinn awer direkt fäerdeg, Här President.

(Hilarité et interruption)

M. Claude Wiseler, Président | Ech wollt Iech just drop opmierksam maachen, ...

M. Gusty Graas (DP), rapporteur | Ech si ganz séier fäerdeg, Här President.

M. Claude Wiseler, Président | ... datt Der zur Konklusioun sollt kommen.

M. Sven Clement (Piraten) | Huelt d'Minutte vun der DP, dat ass kee Problem.

M. Gusty Graas (DP), rapporteur | A jo, ech ka jo nach am Numm vun der DP schwätzen.

M. André Bauler (DP) | Eng derbäi.

(Hilarité et interruptions)

M. Claude Wiseler, Président | Nee, da musst Der Iech setze goen an duerno erëmkommen, Här Graas.

M. Gusty Graas (DP), rapporteur | Nee, virdru war een hei, dee war sech net setzen.

(Interruptions)

Also, nee, nach ganz ... Kommt, loosst eis nach seriö sinn, well et ass wierklech e ganz seriöe Projet.

D'Aarbecht vun der Kommissioun: De Projet gouf den 29. Juni vum Här Bausch, dem fréiere Minister fir Mobilitéit an ëffentlech Aarbechten, deposéiert. Dir wäert en also ganz gutt kennen.

Den Avis vum Conseil d'État ...

(Interruption par M. François Bausch et hilarité)

Den Avis vum Conseil d'État ass vum 10. Oktober 2023. Deen hat ausser e puer legisteschen Awänn soss näischt ze mellen. Da gouf den 29. Februar 2024 de Rapporter genannt, dee lo just virun Iech steet. De Käschtepunkt ass 98 Milliounen, op Basis vum semestrielle Bauindex vum 1. Oktober 2022 gëtt deen awer adaptéiert, wa Variatioune vum Index sinn. An dat Ganzt gëtt iwwert de Fonds des routes finanzéiert.

An, wéi gesot, wat awer och wichteg ass: Déi Aarbechte sinn als d'utilité publique erkläert ginn, dat heescht wann also iergendeen do ass, dee mengt, e bräicht säin Terrain net hierzeginn, fir déi Aarbechten ze maachen, da riskéiert en, datt en awer expropriéiert gëtt.

Voilà! An da ginn ech nach just den Accord vun der DP a soen Iech Merci, datt Der awer trotz deem komplizéierten Dossier mer intensiv nogelauschtert hutt. Merci.

M. Sven Clement (Piraten) | Exzellent.

Plusieurs voix | Très bien!

M. Claude Wiseler, Président | Merci, Här Graas. Ech mengen, mir wëssen alles iwwert den Dossier. A merci fir Äre schréftlechen an Äre mëndleche Rapport.

An den éischten ageschriwwene Riedner ass den Här Eicher.

Discussion générale

M. Emile Eicher (CSV) | Merci, Här President. Genausou wéi mäi Virspriecher, den Här Gusty Graas, sinn ech och kee Spezialist an der Affär, versichen also, mäi Bescht hei ze maachen.

Mat dësem Projet de loi verstäerke mer d'Staumauer, mee suergen och fir eng Verbesserung vun dem Héichwaasserschutz. Et war scho gesot, 1956/1957 ass dës Staumauer gebaut ginn, fir d'Grondversuergung

vum Drénkwaasser hei am Land ze garantéieren. An dës wichteg Roll spillt se bis haut.

Duerch d'Staumauer gëtt awer och Stroum produzéiert duerch zwou Turbinne vu jee 250 kW. Ausserdeem schützt d'Staumauer net nëmmen d'Uertschaft Esch-Sauer virun Iwwerschwemmungen, mee wäit doriwwer eraus bis op Ettelbréck, an ech hu virdrun héieren, esouguer bis an d'Tréierer Géigend.

Am Ganze gesäit de Projet fënnef verschidde Phase vir. Éischtens geet et ëm en zousätzlechen Evakuéierungssystem fir Héichwaasser. An d'Iddi vun dësem Iwwerlafkanal ass guer net nei. E gouf scho säit längerer Zäit vun Experten a Betruecht gezunn.

De Virdeel vun deem Iwwerlafkanal bedeit eng méi grouss Sécherheet vun de Staumauerinstallatiounen, well grad bei enger Iwwerschwemmung mat méiglecher Hannerspullung vun der Staumauer kéint dës bedeitend beanträchtegt ginn.

De Stauniveau kann op d'mannst iwwert de Summer vill méi stabill gehale ginn, wat sécherlech och e positiven Atout fir eisen Tourismus ass. De Virdrock vun deenen zwou Turbinne wäert dann och méi staark ginn, wat och zu engem bessere Wierkungsgrad féiert. A virun allem d'Pompelbedingunge fir dem SEBES seng Drénkwaasseropbereedungsinstallatioun ginn domadder och besser.

Den Zoulaf vum Séi ass ganz variabel a läit zwëschent 130 an 340 Millioune m^3 pro Joer. De SEBES brauch fir d'Drénkwaasserversuergung vum Land zwëschent 20 an 23 Millioune m^3 pro Joer.

Den Debit ass am Laf vum Joer ganz variabel. Dofir sinn d'Missioune vum Séi am Wanter méi grouss fir d'Energieproduktioun an den Héichwaasserschutz. Wann am Summer net vill Waasser an de Séi leeft, geet den Niveau all Dag bis zu 5 cm erof, wat an engem Mount bis zu 1,5 m sinn. Dofir muss de Séi vum Enn vum Wanter bis an d'Fréijoer era gutt gefëllt ginn.

Haut ass d'Gestioun vum Séi mat enger Konventioun vum 3. Abrëll 2003 op zwee Niveaue reglementéiert: Vum 1. Abrëll bis zum 31. Oktober ass eng maximal Cote vun 320 m iwwert dem Mieresspigel zougelooss, de Rescht vum Joer ass déi maximal Cote op 317 m virgesinn.

Mat dem neien Iwwerlaf hofft de SEBES, eng nei Definitioun fir d'Gestioun vum Niveau vum Séi ze kréien. Konkreet brauch de SEBES eng dynamesch Gestioun a Funktioun vum Zoulaf, vum Niveau, vun de verschiddenen Notzungen, vun der Meteo a vun der Joreszäit. Esou en dynamesche Gestiounsplang nennt een am Fachjargon „Lamelleplang", wat ech och elo just geléiert hunn. Dëst soll erméiglechen, dass a ganz dréchene Joren de Séi am Fréijoer gutt ze fëllen ass, fir genuch Waasserreserve fir déi waarm Summerméint ze hunn an och eng beschtméiglech Drénkwaasserreserv fir eist Land ze garantéieren.

An enger 2. Phas vum Projet gëtt den Deviatiounskanal virun Esch-Sauer gebaut. An dëse Kanal hëlleft net nëmme beim Chantier, mee och an Zukunft bei Entretiensaarbechten a bitt e weidere Schutz géint Héichwaasser fir d'Bevëlkerung.

D'Phas 3 vum Projet gesäit Héichwaasserschutzmesüre fir d'Uertschaft Esch-Sauer vir.

An der Phas 4 gëtt och d'Uertschaft Béiwen duerch en Damm an aner Mesüre geschützt.

Déi 5. Phas da gesäit eng Verstäerkung vun der Staumauer selwer vir.

Dank dëse Mesüre gëtt d'Staumauer souguer virun Héichwaasser, wéi se all 10.000 Joer kéinte virkommen, geschützt. Déi 98 Milliounen, déi mer mat dësem Projet de loi fir dëse Chantier guttheeschen, sinn eng wichteg Investitioun an ons Zukunft. Si droen e bedeitenden Deel zu eiser Grondversuergung mat Drénkwaasser bäi, och fir déi kommend Generatiounen.

D'CSV ënnerstëtzt selbstverständlech dëse Projet. Heimadder ginn ech och den Accord, a merci fir d'Nolauschteren.

Plusieurs voix | Très bien!

M. Claude Wiseler, Président | Merci, Här Eicher. Deen nächsten ageschriwwene Riedner ass den Här Yves Cruchten.

M. Yves Cruchten (LSAP) | Merci, Här President. Also ech sinn esou epatéiert vun deenen detailléierten technesche Presentatiounen, déi mer hei vum Rapporter gemaach kruten an och nach eng Kéier duerno vum Här Eicher, deen et fir déi, déi déi éischt Kéier net opgepasst haten, nach eng Kéier erkläert huet.

(Hilarité)

Dann, mengen ech, bleift mir just nach iwwreg, hei den Accord ze ginn an ze soen, dass dat do eng gutt Saach ass.

M. Claude Wiseler, Président | Merci, Här Cruchten. Dann ass d'Wuert fir den Här Jeff Engelen.

(Brouhaha)

M. Jeff Engelen (ADR) | Merci, Här President. Léif Kolleeginnen a Kolleegen, Waasser ass e wichtege Facteur an eisem Liewen, duerfir ass all Invest an dee Beräich ganz wichteg fir d'Zukunft, speziell wann et sech hei ëm eist Drénkwaasser handelt.

An de 50er-Joren, dat muss een och soen – et ass nach, mengen ech, net gesot ginn –, hunn eis Virfaren dat och esou gesinn a se hunn an dee Stauséi deemools investéiert. Dat war am Fong geholl eng grouss Viraussiicht, speziell wann een dat haut kuckt.

Ech wëll Iech just zwou Zuelen nennen: 1950–1960 hate mer ronn 310.000 Awunner am Land, haut hu mer der 645.000. Dat ass méi wéi dat duebelt. Stellt Iech emol vir, mir hätten all déi Joren net an dee Stauséi investéiert. Wat hätte mer grouss Problematike mam Drénkwaasser am Land. An ech mengen, duerfir kann een nëmmen eise Virfare Merci soen, datt se dat esou gesinn hunn.

Bon, haut si mer am Fong geholl ... Ech mengen, déi technesch Detailer erspueren ech Iech all. D'Zil ass jo, d'Sécherheet ze vergréisseren, d'Capacitéitserhéijung an och den Héichwaasserschutz fir d'Uertschafte Béiwen an Esch-Sauer. Ech mengen, dat kënne mer nëmme begréissen a mir géifen duerfir den Accord gi vun der ADR zu dësem Projet.

Merci.

Plusieurs voix | Très bien!

M. Claude Wiseler, Président | Merci, Här Engelen. Den nächsten ageschriwwene Riedner ass den Här Meris Sehovic.

M. Meris Sehovic (déi gréng) | Merci, Här President. Léif Kolleeginnen a Kolleegen, och ech wäert mech relativ kuerz faassen no deene ganz extensiven, prezisen Erklärunge vum Rapporter, deem ech och heifir Merci soen.

Et ass zimmlech alles gesot ginn. 2018 huet den Haut-Commissariat à la protection nationale de Stau als kritesch Infrastruktur klasséiert, wat eigentlech nach eng Kéier ënnersträicht, wéi fundamental wichteg déi Infrastruktur fir eist Land ass, fir d'Drénkwaasser, mee och fir den Héichwaasserschutz.

Mat dësem Projet schafe mer d'Garantie vun der Sécherheet vum Stau am Fall vun enger „crue décamillénale", also engem all 10.000 Joer virkommenden Héichwaasser, wat – dat muss een awer och vläicht ënnersträichen – wierklech en Extreem ass, deen hoffentlech net antrëfft, mee mat deem mer am Kontext vun der Klimakris trotzdeem musse rechnen a wou mer mussen déi néideg Preventioun maachen, wat mer jo heimadder maachen.

Mir maachen hei och eng Erhéijung vun der Retentiounscapacitéit, verbesseren d'Héichwaasserschutzfunktioun vum Stau, notamment awer och fir d'Uertschaften Esch-Sauer a Béiwen. Dëse Projet de loi ënnersträicht nach eng Kéier, wéi essenziell wichteg et ass, dass mer och Investitioune maachen, fir eist Land méi resilient ze maachen. An dat heiten ass ganz sécher esou eng Investitioun, déi eist Land méi resilient mécht an eis Matmënsche besser schützt virun de Gefore vun der Klimakris.

Dowéinst sinn déi Sue gutt investéiert a mir wäerten deen heite Projet matstëmmen. Merci.

M. Claude Wiseler, Président | Merci, Här Sehovic. Den Här Ben Polidori.

M. Ben Polidori (Piraten) | Merci, Här President. Ech hale mech net kuerz.

Also, Här President, léif Kolleeginnen a Kolleegen, d'Staumauer zu Esch am Lach ass vu strateegescher Wichtegkeet fir eist Land. Des Weideren ass de Stauséi eng wäertvoll Plaz fir d'Erhuelung an eng wichteg Naturreserv, déi zur Biodiversitéit vun eiser Natur bäidréit.

Mir wëssen alleguerten, wéi wäertvoll Drénkwaasser fir eng Gesellschaft ass, an dass mir zu Lëtzebuerg eng immens Chance hunn, dass mir als klengt Land d'Méiglechkeet hunn, waassertechnesch onofhängeg ze sinn.

Dëse Projet weist awer och, wéi deier d'Konsequenze vum Klimawandel sinn. Haut investéiere mer, fir déi schlëmmsten Zenarioen am Fall vun Iwwerschwemmungen ze verhënneren. Ech erënneren do un déi verschidden Iwwerschwemmungen, déi verschidde Géigenden hei am Land an de leschte Jore mat erlidden hunn.

Mir Piraten begréissen dofir dës Preventiounsmoossnamen a mir soen och, dass et domadder eleng net duergeet. Hei eng kleng Klammer: Zanter Jore froe mir schonn, dass d'Regierung endlech och e Fong fir Naturkatastrophen hei am Land soll opstellen. Well mam Klimawandel wäert et derzou kommen, dass et leider ëmmer méi zu Naturkatastrophen oder ongeplangte Wiedere wäert kommen.

Mir sollten als Politick dofir virausschauend schaffen an eis op déi schlëmmsten Zenarien astellen. Dofir sti mir och weiderhin dofir, dass mer Sue fir schwéier Zäiten elo schonns op d'Säit leeën, eebe fir herno e Preventiounsfong géint Naturkatastrophen ze hunn. Eng Fuerderung, déi iwwregens och vun der Cour des comptes ugerode gouf.

Elo awer zeréck zur Staumauer. Haut solle mer eisen Accord gi fir ronn 100 Milliounen Euro, fir d'Infrastrukture ronderëm de Stauséi iwwert déi nächst Joerzéngten ze verbesseren. Mir sinn eis bewosst: Dat si vill Suen, mee et ass en Invest, dee muss gemaach ginn, well op laang Siicht ass eist Drénkwaasser domadder ofgeséchert a mir schützen domadder d'Uertschaften an d'Mënsche ronderëm de Stauséi.

Et ass e wichtegen Invest fir d'Sécherheet, deen de Leit zu Béiwen, Esch am Lach ewéi och an den aneren Uertschafte ronderëm de Stauséi eng gewësse Planungssécherheet wäert bidden. All Su, dee mer an

d'Ofsécherung vun eisen natierleche Ressourcë souwéi d'Sécherheet vun de Mënsche stiechen, ass e gutt Investissement. Dofir wäerte mir natierlech och eisen Accord ginn zu dësem Projet vun haut.

Merci.

M. Marc Goergen (Piraten) | Ganz gutt!

M. Claude Wiseler, Président | Merci, Här Polidori. An dee leschten ageschriwwene Riedner ass den Här David Wagner.

M. David Wagner (déi Lénk) | Merci, Här President. Mir wäerten dee Projet matstëmmen.

M. Claude Wiseler, Président | Merci, Här Wagner. An dann ...

Plusieurs voix | A! Très bien!

(Interruptions et hilarité)

M. Claude Wiseler, Président | Ok, wa mer eis calméiert hunn, da kann ech der Madamm Ministesch d'Wuert weiderginn.

Prise de position du Gouvernement

Mme Yuriko Backes, Ministre de la Mobilité et des Travaux publics | Merci. An e grousse Merci fir déi grouss a breet Zoustëmmung, dem Rapporteur fir seng ganz inspiréierend an detailléiert Expertis, déi en hei mat eis gedeelt huet. E grousse Merci.

Et ass effektiv mat dësem Projet, wéi vill Deputéiert heibanne gesot hunn ..., et ass e wichtegen Invest an eis Infrastrukturen. Et ass e wichtegen Invest an d'Resilienz vun eisem Land. Mir wëssen, de Stau ass an de 50er-Jore gebaut ginn, 35 Joer drop sinn Aarbechten dru gemaach ginn. Elo si mer nach eng Kéier 35 Joer drop. Also et ass wierklech un der Zäit. Dofir soen ech Iech Merci, dass Der dësen Invest an d'Sécherheet vun dëser wichteger Infrastruktur matdrot.

An och nach eng Kéier merci fir déi exzellent Zesummenaarbecht an der Kommissioun. Merci.

M. Claude Wiseler, Président | Merci, Madamm Minister. Domat ass d'Diskussioun fir dëse Projet ofgeschloss.

A mir kommen zur Ofstëmmung iwwert de Projet de loi 8263. Den Text steet am Document parlementaire 8263[2].

Vote sur l'ensemble du projet de loi 8263 et dispense du second vote constitutionnel

Ech maachen de Vott op. De Quorum ass erreecht. Vote par procuration. An de Vott ass ofgeschloss.

D'Resultat vum Vott ass: 60 Jo-Stëmmen. Domat ass dëse Projet mat 60 Jo-Stëmmen ugeholl.

Ont voté oui : Mmes Diane Adehm, Nancy Arendt épouse Kemp, MM. Maurice Bauer, Jeff Boonen, Alex Donnersbach (par M. Laurent Mosar), Emile Eicher, Félix Eischen, Paul Galles, Christophe Hansen, Max Hengel, Mme Françoise Kemp, M. Marc Lies, Mmes Octavie Modert, Nathalie Morgenthaler, MM. Laurent Mosar, Marc Spautz, Charel Weiler, Mme Stéphanie Weydert, MM. Claude Wiseler, Michel Wolter et Laurent Zeimet ;

Mme Barbara Agostino (par M. Gusty Graas), MM. Guy Arendt, André Bauler, Gilles Baum, Mmes Simone Beissel, Corinne Cahen, MM. Luc Emering, Fernand Etgen, Patrick Goldschmidt (par M. André Bauler), Gusty Graas, Mmes Carole Hartmann, Mandy Minella (par M. Luc Emering), Lydie Polfer (par M. Fernand Etgen) et M. Gérard Schockmel ;

M. Dan Biancalana, Mmes Taina Bofferding, Liz Braz, Francine Closener (par M. Georges Engel), M. Yves Cruchten, Mme Claire Delcourt, MM. Mars Di Bartolomeo, Georges Engel, Franz Fayot, Claude Haagen et Mme Paulette Lenert (par Mme Taina Bofferding) ;

MM. Jeff Engelen, Fernand Kartheiser (par M. Fred Keup), Fred Keup, Mme Alexandra Schoos et M. Tom Weidig ;

MM. François Bausch, Meris Sehovic, Mmes Sam Tanson (par Mme Joëlle Welfring) et Joëlle Welfring ;

MM. Sven Clement, Marc Goergen et Ben Polidori ;

MM. Marc Baum et David Wagner.

Freet d'Chamber d'Dispens vum zweete Vote constitutionnel?

(Assentiment)

Dann ass dat esou decidéiert.

9. 8264 – Projet de loi relative à la construction et à l'équipement d'un bâtiment abritant une auberge de jeunesse et une structure administrative multifonctionnelle au pôle d'échange multimodal à Ettelbruck

A mir kommen zum nächste Punkt vun eisem Ordre du jour, dem Projet de loi 8264 iwwert de Bau vun enger Jugendherberg a vun enger Verwaltungsstruktur zu Ettelbréck. D'Riedezäit ass nom Basismodell. Ageschriwwen hu sech schonn: den Här Charel Weiler, den Här Yves Cruchten, den Här Jeff Engelen, den Här Meris Sehovic, den Här Ben Polidori an den Här David Wagner. An d'Wuert huet de Rapporteur vum Projet de loi, den honorabelen Här Fernand Etgen. Här Etgen.

Rapport de la Commission de la Mobilité et des Travaux publics

M. Fernand Etgen (DP), rapporteur | Här President, Kolleeginnen a Kolleegen, eng vun den Zilsetzunge vun enger Jugendherberg ass d'Förderung vun engem sozialen a sportlechen Tourismus, besonnesch fir Kanner, Jugendlecher a Familljen.

Egal wéi een Alter, Hierkonftsland, Kultur oder Relioun, jiddereen ass an enger Jugendherberg wëllkomm. Och Natur- an Ëmweltschutz ass hei eng Häerzensugeleeënheet. Hei fënnt ee Gemeinschaftsraim, déi fir jiddereen zougänglech sinn, wou een eng gemittlech, aluedend, geselleg a gaaschtfrëndlech Atmosphär virfënnt. Ideal, fir sech mat gläichgesënnten Touriste vun allen Horizonten ze treffen an auszetauschen.

An et sinn dës Objektiver, deenen de Projet mam Bau vun enger neier Jugendherberg op der moderniséierter Gare zu Ettelbréck versicht, gerecht ze ginn.

Den Exposé des motifs war schonn drop agaangen: Den Ettelbrécker Carlo Hemmer war de Pionéier vun der Lëtzebuerger Jugendherbergsbeweegung an hie wier sécherlech frou, haut d'Ëmsetze vun dësem Projet dierfe matzeerliewen.

Aus dem Exposé des motifs geet och ervir, datt ee vun engem strateegesche Kompass ka schwätzen, wann een all d'Projete ronderëm déi Ettelbrécker Gare kuckt, déi elo mam Bau vun enger neier Jugendherberg an engem Verwaltungsgebai als Pôle d'attraction ausgebaut an als Startpunkt fir Besichtegungen a Reesen duerch den Norde vum Land an d'Regioun nach méi attraktiv gëtt.

Et kann ee soen: Et ass en éiergäizege Kompass, deem seng Nol kloer a Richtung Nordstad weist. Hei gëtt e Pôle d'échange multimodal geschafen, wou de Gäscht, besonnesch deenen aus dem méi noen an dem méi wäiten Ausland, eng grouss Panoplie un Aktivitéiten an eng gutt Offer am Kader Reesen ugebuede gëtt.

Zuch, Bus, Auto, Vëlo a Foussgänger fannen hei hir Plaz. Mat engem Shared Space, ëffentleche Plazen, neier Restauratioun an enger Panoramaterrass mat Vue iwwert den Nordstadraum gewënnt d'Regioun nach emol un Attraktivitéit.

Et louch also op der Hand, op dësem Pôle d'échange eng Jugendherberg ze bauen. D'Nordstad huet mat hirer touristescher, kultureller, sportlecher a kommerzieller Offer vill ze bidden. Dobäi kënnt, datt den Tourismus am Éislek sech positiv entwéckelt huet. E puer Stéchwierder hei: Natur-Aktivtourismus, Kulturtourismus, historeschen Tourismus, Business- a Kongresstourismus a last but not least eng diversifiéiert gastronomesch Offer.

Une voix | Très bien!

M. Fernand Etgen (DP), rapporteur | Vun Ettelbréck, der Porte des Ardennes, aus weist de Kompass ëmmer magnéitesch no Norden. Alles dëst gëtt och am Projet de loi 8264 berücksichtegt. Gutt Verbindunge mam gratis ëffentlechen Transport zu de Wanderweeër wéi dem Lee Trail oder dem Éislek Trail, si matageplangt.

Och de Cyclotourismus gëtt weider berücksichtegt. De Reseau vun de Vëlospisten ass gutt ugebonnen, ob dat elo a Richtung Lëtzebuerg, Iechternach, Veianen oder d'Atertlinn ass. Net ze vergiessen, d'Ubannen un déi grouss Vëlosstroosse RAVeL a Vennbahn wéi och un dat däitscht Vëlosnetz.

Déi nei Auberge de jeunesse bitt da selbstverständlech och Wanderen an Touren ouni Gepäck un a Kooperatioun mam Service MoveWeCarry.

Am Text geet rieds vun engem reellen Atout, an effektiv, déi nei Jugendherberg wäert neit Liewen op d'Gare bréngen an de Garer Quartier dynamiséiere mat enger Multitude vun Aktivitéitsméiglechkeeten a verschiddene Reuniounssäll, déi och dem Ettelbrécker Gesellschaftsliewen zegutt kommen.

D'Auberge zu Ettelbréck ass eng vum Typ Urban City Hostel, en Erfollegskonzept, wéi mer et aktuell scho vun der Stad Lëtzebuerg a vun Esch aus kennen.

Här President, Kolleeginnen a Kolleegen, ech maachen Iech zwar just de Rapport iwwert dëse Projet, mee Dir héiert sécherlech eraus, datt ech meng Begeeschterung fir dës nei Jugendherberg schlecht verstoppe kann.

(Hilarité)

Déi selwecht Begeeschterung hunn ech awer och fir déi geplangt Structure administrative multifonctionnelle.

Schonn 2015 huet d'Regierung d'Decisioun geholl, sou eng Struktur am Kader vun der Realisatioun vum Pôle d'échange multimodal vun der Ettelbrécker Gare ze realiséieren. Dëst an der Logik, eng konsequent Dezentralisatioun vun de staatleche Servicer unzestriewen, do wou et Sënn mécht.

Et gëllt, e Gesamtkonzept fir all Administratiounen a staatlech Servicer am Raum Nordstad opzestellen, dëst, fir dem Bierger e beschtméigleche Service kënnen ze bidden.

Mat dësem Projet de loi gëtt nach emol bewisen, datt de Wëllen do ass, an d'Infrastrukture vun der Nordstad ze investéieren. E staarkt Signal, fir op der Plateforme multimodale sou eng Struktur ze realiséieren a sou déi urbanistesch Entwécklung vun dësem Quartier substanziell ze valoriséieren.

De Bauprogramm léisst sech weisen: 120 Better, zwee grouss multifunktionell Reuniounssäll, sechs méi klenger, Stellplaze fir 60 Vëloen an esou weider. Ech géif mir erlaben, Iech hei net alles opzezielen, ...